

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J. W.**, bytom S., proti žalovaným: **1/ Obvodný pozemkový úrad v P.**, so sídlom Námestie mieru č. 2, P., **2/ Krajský pozemkový úrad v P.**, so sídlom Masarykova č. 10, P., **3/ Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky**, so sídlom Dobrovičova č. 12, Bratislava, v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č.k. 2S/39/2009-62 zo dňa 01.12.2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 2S/39/2009-62 zo dňa 01. decembra 2009 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením krajský súd zastavil konanie o žalobe žalobcu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovaným 1/ až 3/ konať v konaní č. OPPaLH 99/92 vedenom na Obvodnom pozemkovom úrade v Prešove, a to doručiť žalobcovi rozhodnutia č. OPPaLH 99/92-1/Sl zo dňa 22.01.1999, č. OPPaLH 99/92-11/Sl zo dňa 07.04.1999 a č. OPPaLH 99/92-13/Sl zo dňa 14.04.1999.

Krajský súd uznesenie odôvodnil tým, že žalobca síce svoj návrh na začatie konania označil ako žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy a oprel ho o ust. § 250t O.s.p., ale z obsahu žaloby (každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený (§ 41 ods. 2 O.s.p.) jednoznačne vyplýva, že sa domáhal doručenia rozhodnutí tak, ako to upravuje ust. § 250b ods. 2 O.s.p. Krajský súd preto posudzoval žalobu žalobcu podľa uvedeného ustanovenia.

Súd prihliada na lehoty na podanie žaloby. Lehota na podanie žaloby v zmysle ust. § 250b ods. 3 je lehotou procesnoprávnou. Za podmienok uvedených v ust. § 250b

ods. 2 O.s.p. súd uloží doručiť rozhodnutie len vtedy, ak od vydania rozhodnutia neuplynula lehota troch rokov. Zákon hovorí o vydaní rozhodnutia, takže počítanie tejto zákonnej lehoty sa musí skúmať od vydania rozhodnutia, nie od jeho právoplatnosti alebo doručenia.

Po tom, čo krajský súd overil opodstatnenosť tvrdenia žalobcu a dátum vydania rozhodnutí v administratívnom spise, ktorých doručenia sa žalobca domáhal, dospel k záveru, že uplynula lehota viac ako 3 roky, preto konanie o žalobe, ktorá bola podaná neoprávnenou osobou podľa § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie. Žalobca namietal, že všetky rozhodnutia doručenia ktorých sa domáha boli správnym orgánom vydané v roku 1999, preto má za to, že súd prvého stupňa nemal vychádzať z aktuálneho znenia § 250b O.s.p., ale zo znenia platného v čase vydania rozhodnutí.

Žalobca poukázal na čl. 36 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 482/02, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 1390/2002 zo dňa 16.06.2003.

Podstatou správneho súdnictva podľa ustanovenia § 244 O.s.p. je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní. Je preto nepochybné, že každá osoba, ktorá sa cíti poškodená má priamu možnosť dovolať sa toho, aby o jej práve rozhodol nezávislý súd.

Podľa názoru žalobcu súd prvého stupňa mal v konaní riešiť otázku, či rozhodnutiami žalovaného správneho orgánu bol žalobca ukrátený na svojich právach a či napadnuté rozhodnutia tak nie sú nezákonné, a teda posúdiť, či správny orgán splnil povinnosť ustanovenú zákonom. Právny záver súdu prvého stupňa nemá oporu v ustanovení § 244 O.s.p., z ktorého dôvodu jeho rozhodnutie nemožno považovať za vecne správne.

Žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 2S/39/2009-62 zo dňa 01.12.2009 zmenil tak, že vyhovie návrhu žalobcu v celom rozsahu alebo aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Žalovaný 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že rozhodnutím správneho orgánu č. OPPaLH 99/92-1/Sl. zo dňa 22.01.1999, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.03.1999 boli oprávneným osobám, členom Urbáru Š., pozemkové spoločenstvo vydané nehnuteľnosti CKN X. v katastrálnom území Solivar.

V súčasnej dobe podľa výpisu z listu vlastníctva č. X. v katastrálnom území Solivar je vlastníkom uvedených parciel v celosti firma A., s. r. o., P., a to na základe kúpnych zmlúv V 4146/2005-Kúpna zmluva, V 2085/2006-Kúpna zmluva a V 2632/2006-Kúpna zmluva.

Z uvedeného vyplýva, že podielníci pozemkového spoločenstva Urbár Š. v P. sa dozvedeli, že o ich právach a právom chránených záujmoch bolo rozhodnuté rozhodnutím správneho orgánu č. OPPaLH 99/92-1/Sl. zo dňa 22.01.1999 najskôr v čase, keď podpisovali dohody o plnomocenstve pre J. K., ktorí ich zastupoval pri podpísovaní kúpnej zmluvy dňa 12.08.2005 s fy. A., s.r.o., P.

Rozhodnutím správneho orgánu č. OPPaLH 99/92-11/Sl. zo dňa 07.04.1999, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.11.1999 bola oprávneným osobám, členom Urbáru Š., pozemkové spoločenstvo vydaná nehnuteľnosť CKN X. v katastrálnom území S. Toto rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v P. 2S 34/99-13 zo dňa 21.09.1999.

V súčasnej dobe sú podľa výpisu z listu vlastníctva č. 3486 v katastrálnom území Solivar vlastníckymi uvedenej parcely firma A., s.r.o., R. na základe kúpnej zmluvy V 4568/2004-Kúpna zmluva a K. A. na základe Z 230/2004-Žiadosť o zápis podielnikov. Z uvedeného vyplýva, že podielníci pozemkového spoločenstva Urbár Š. v P. sa dozvedeli, že o ich právach a právom chránených záujmoch bolo rozhodnuté rozhodnutím správneho orgánu č. OPPaLH 99/92-11/Sl. zo dňa 07.04.1999 najskôr v čase, keď podpisovali dohody o plnomocenstve pre J. K., ktorý ich zastupoval pri podpísovaní kúpnej zmluvy dňa 22.10.2004 s fy. B., s.r.o., R. a A., s. r. o., R..

Rozhodnutím správneho orgánu č. OPPaLH 99/92-13/Sl. zo dňa 14.04.1999, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.06.1999 sa oprávneným osobám, členom Urbáru Š., pozemkové spoločenstvo nevydala parcela mpč. 457/1 v katastrálnom území Solivar. V zmysle § 14 a § 16 zák.č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov mohli oprávnené osoby požiadať o náhradu za nevydaný pozemok Slovenský pozemkový fond, regionálny odbor Prešov.

Listom č. 2877/08/RO-28 zo dňa 25.11.2008 Slovenský pozemkový fond, regionálny odbor Prešov informoval správny orgán, že z rozhodnutia OPPaLH 99/92-13/Sl. sú vyriešené všetky oprávnené osoby mimo B. G. a K. M., a to formou náhradného pozemku resp. finančnou náhradou v zmysle § 16 ods. 1 zák.č. 229/1991 Zb.

Pokiaľ podielníci pozemkového spoločenstva Urbár Š. majú za to, že ich práva a právom chránené záujmy boli dotknuté vyššie uvedenými rozhodnutiami, mali konať v zmysle zák.č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov v čase, keď došlo k podpisu vyššie uvedených kúpnych zmlúv a k plneniu náhrady zo strany Slovenského pozemkového fondu, regionálneho odboru Prešov, kedy sa jednoznačne dozvedeli o právoplatných rozhodnutiach v reštitučnom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1

písm. h/ O.s.p. napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Z obsahu súdneho spisu najvyšší súd zistil, že žalobca sa žalobou proti nečinnosti orgánu verejnej správy zo dňa 19.06.2009, doručenu krajskému súdu dňa 23.06.2009 domáhal uloženia povinnosti žalovaným 1/ až 3/ konať v konaní č. OPPaLH 99/92 vedenom na Obvodnom pozemkovom úrade v Prešove, a to doručiť žalobcovi rozhodnutia č. OPPaLH 99/92-1/SI zo dňa 22.01.1999, č. OPPaLH 99/92-11/SI zo dňa 07.04.1999 a č. OPPaLH 99/92-13/SI zo dňa 14.04.1999.

Krajský súd posúdil žalobu žalobcu podľa § 250b ods. 2 O.s.p. a keďže uplynula lehota viac ako 3 roky od vydania rozhodnutia správneho orgánu, konanie o žalobe podľa § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil.

Súdy v správnom súdnictve (piata časť Občianskeho súdneho poriadku) poskytujú ochranu fyzickým a právnickým osobám, o ktorých právach sa rozhodovalo v správnom konaní v rozsahu, spôsobom a za podmienok stanovených zákonom (§ 244 a nasl. O.s.p.). Súdy v správnom súdnictve rozhodujú o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov, rozhodujú o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov, konajú proti nečinnosti orgánu verejnej správy a o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. Tieto konania predstavujú samostatné formálne i obsahovo rozdielne druhy konaní súdu v správnom súdnictve.

Konanie v správnom súdnictve je ovládané dispozičnou zásadou, tzn. že súd môže konať v správnom súdnictve len na základe žaloby, v ktorej žalobca uvedie čoho sa domáha, teda jednoznačne formuluje a špecifikuje petit návrhu, o ktorom má súd konať. Tento musí byť vyjadrený tak, aby kedykoľvek v priebehu konania bolo jasné, čo je predmetom konania. Predmetom súdneho konania je potom to, čo žalobca svojou žalobou za predmet konania označí.

Podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.). Petitom žaloby sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému doručiť žalobcovi rozhodnutia, nie zrušenia týchto rozhodnutí. Ani z obsahu samotnej žaloby nevyplýva, že sa žalobca domáha preskúmania týchto rozhodnutí. Podaný návrh by bolo možné posúdiť ako žalobu proti rozhodnutiu a postupu správneho orgánu, len ak by sa žalobca spolu s doručením rozhodnutí domáhal aj ich preskúmania. Žalobca totiž nenapadol rozhodnutie žalovaného, ale to, že mu rozhodnutie nebolo doručené, teda postup správneho orgánu.

Žaloba bola nazvaná ako Žaloba proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Petit žaloby znel: Žalovaní v prvom až treťom rade sú povinní v konaní č. OPPaLH 99/92, vedenom na Obvodnom pozemkovom úrade v Prešove konať, a to: doručiť žalobcovi rozhodnutia č. OPPaLH 99/92-1/SI zo dňa 22.01.1999, OPPaLH 99/92-11/SI zo dňa 07.04.1999 a OPPaLH 99/92-13/SI zo dňa 14.04.1999.

Petit žaloby nezodpovedá správnej formulácii petitu podľa § 250j O.s.p. (označenie rozhodnutia správneho orgánu, ktoré navrhuje zrušiť) a nezodpovedá ani správnej formulácii petitu v konaní pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v ods. 4 O.s.p. (uloženie povinnosti spočívajúcej v zákaze pokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a v prípade, že je to možné, obnoviť stav pred zásahom). Podľa petitu žaloby sa žalobca domáhal ochrany pred nečinnosťou obvodného pozemkového úradu, ktorý mu nedoručil rozhodnutia, preto podľa najvyššieho súdu ide o žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy.

Keďže súd prvého stupňa nesprávne posúdil žalobu žalobcu ako žalobu proti rozhodnutiu a postupu správneho orgánu, najvyšší súd uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 2S/39/2009-62 zo dňa 01.12.2009 zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude súd prvého stupňa postupovať podľa štvrtej hlavy piatej časti O.s.p. (konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy).

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 10. júna 2010

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková